

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Predložený návrh zákona o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa predkladá na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2024. Navrhovaným zákonom Slovenská republika naplňa úlohu vyplývajúcu z Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky „Komponent 13 - Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť“, v rámci ktorého sa Slovenská republika zaviazala k reforme posudkovej činnosti.

Cieľom reformy je odstrániť nejednotnosť v posudzovaní zdravotného postihnutia a dlhodobých potrieb starostlivosti, zaviesť lepšiu koordináciu procesov posudzovania s cieľom zefektívniť posudzovanie klienta, centralizovať proces posudzovania, zrýchliť posudzovanie, pričom jeden posudok bude slúžiť na viaceré účely. V pripravovanej reforme sa okrem lekárskeho posúdenia kladie dôraz najmä na seba identifikáciu klienta za použitia 12 otázkového formuláru inšpirovaný metodikou Whodas a sociálnu posudkovú činnosť, pri ktorej sa využije 36 otázkový formulár taktiež inšpirovaný metodikou Whodas, ktorý má za úlohu precíznejšie posúdenie klienta, jeho potrieb a jeho sociálnej situácie.

Hlavným prínosom je, že výkon posudkovej činnosti bude centralizovaný na jeden subjekt – posudzovanie budú vykonávať výlučne úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (pre 3 oblasti na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, sociálnych služieb, sociálnych podnikov) podľa jednotnej metodiky, čím sa zjednoduší postup pre žiadateľa. Pri reforme posudkovej činnosti sa kladie veľký dôraz na sociálnu posudkovú činnosť a z toho dôvodu bude sociálna posudková činnosť vykonávaná v domácom prostredí klienta po podaní žiadosti klienta na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny a až následne sa bude vyhotovovať lekársky posudok. Posudkový lekár bude disponovať pri vyhotovovaní lekárskeho posudku informáciami o klientových potrebách a sociálnej situácii. V reforme posudkovej činnosti sa zavádza inštitút konzília, ktorého hlavným účelom je odstrániť rozpory medzi sociálnym posudkom a lekárskeým posudkom a poskytuje priestor sociálnemu pracovníkovi a posudkovému lekárovi už na prvom stupni odstrániť vzniknuté rozpory a v čo najširšej možnej miere pomôcť klientovi.

V čl. II sa mení a dopĺňa zákon č. 453/2003 Z. z. zákon o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, a to v súvislosti s úpravou pôsobnosti úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

V čl. III, IV a X. sa navrhujú zmeny v zákone č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení zákona a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákone č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákone č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s prechodom výkonu lekárskej posudkovej činnosti zo štátnej služby do verejnej služby.

Navrhuje sa v čl. V, VI a IX vykonať legislatívno-technické zmeny v zákone č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zákone č. 305/2005 Z. z.

o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v zákone č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to v súvislosti s úpravami v posudkovej činnosti.

V čl. VII sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súlade s pripravovanou zmenou posudzovania na účely tohto zákona.

V čl. VIII sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov v súlade s pripravovanou zmenou v posudkovom systéme na účely tohto zákona.

V čl. XI sa mení a dopĺňa zákon č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v súlade s pripravovanou zmenou posudzovania na účely tohto zákona.

~~Hei,~~ účinnosť ustanovení súvisiacich so samotným zavedením integrovanej posudkovej činnosti sa navrhuje od 1. septembra 2025,

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná a s právom Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Prijatie návrhu zákona bude mať vplyv na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy a vplyv na služby verejnej správy pre občana. Návrh nebude mať vplyv na podnikateľské prostredie, vplyvy na životné prostredie, na informatizáciu spoločnosti a ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.